

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس :

دولت بزرگترین بدهکار بانکی است

■ سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس اظهار داشت: دولت حتما باید به صورت واقعی این بدهی را پرداخت کند بطوریکه در داریی و ترازنامه بانک‌ها، آثار آن مشاهده شود اما دولت‌ها از روش‌هایی مانند تهاثر یا تجدیدارزیابی دارایی‌هایی که در اختیار بانک‌ها قرار دارد بروی کاغذ این بدهی‌ها را تسویه و اعلام می‌کنند. که این میزان بدهی را به بانک‌ها پرداخت کردیم و مدعی می‌شوئند که اولین دولتی هستند که در نیم قرن گذشته بدهی بانک‌ها را پرداخت کرده‌اند و از این دست از تبلیغات و اظهارات را مطرح می‌کنند.

مقاله وارده

گمرک به عنوان یکی از مهم ترین نقاط ورود و خروج کالا بار در هر کشور، در توسعه و رشد اقتصادی با اهمیت بسیاری برخوردار است. ساختار گمرکی هر کشور، بسیاری از امور و عملیات زنجیره تولید و توزیع اجناس را برعهده دارد. به گونه ای که با مدیریت صحیح و کارامی، تواند به‌عنوان یکی از عوامل مهم در توسعه اقتصاد کشورشناخته شود. با وجود این حقیقت، ساختار گمرکی ایران به دلیل مشکلات و نواقض زیاد، به‌طور قابل توجهی در مسیر توسعه و پیشرفت قرار ندارد. سیستم گمرکی ایران نیز به‌عنوان یکی از ابزارهای اساسی برای توسعه اقتصادی، نقش بسیار مهمی را بازی می‌کند. با این حال، سیستم گمرکی ایران با مشکلاتی مواجه است که باعث محدود شدن رشد اقتصادی و خروج کالاهای ساخت داخل از کشور می‌شود. سیستم گمرک ایران در طول سال‌ها باچالش‌های متعددی از جمله سرمایه‌گذاری کم، فناوری قدیمی و فساد مواجه بوده است. نتیجه سیستمی است که مستعد ناکارآمدی، تاخیر ونشت درآمد است. اما با اتخاذسیاست‌های مناسب می توان گمرک ایران را تقویت و بهبود بخشید.چالش‌های اصلاح ساختار گمرکی ایران در دوران کنونی دوگانه است، به یک سو نیازمندی به بهبود کیفیت و جلب اعتماد مدیریت گمرکی و به سوی دیگر نیاز به اصلاح سازمان‌ها و فرایندهای گمرکی به منظور الحاق آن با استانداردها و رفع نواقض فعلی است. با رویکردی متقابل در اصلاح ساختار گمرکی، می‌توان به اشاعه عدالت و شفافیت در تراکشن‌های مرتبط با گمرک، افزایش رقابت‌پذیری کالاهای صادراتی

و خود ارزشمند بودن تجارت خارجی در دنیای جهانی دست یافت
نقاط ضعف سیستم گمرکی ایران
از جمله نواقصی که می‌توان در ساختار گمرکی ایران به آن اشاره کرد، عدم هماهنگی بین سازمان‌ها و ادارات مختلف و نیز عدم توانمندی در انجام وظایف مربوط به صدور واردات و صادرات، بررسی کالاها، تعیین مالیات و حقوق گمرکی و غیره است. این نواقض باعث تأخیر در پردازش گمرکی، افزایش هزینه‌ها و مخارج، ضعف در جذب سرمایه و فرصت‌های کاری و از همه مهم‌تر، افزایش فشار روی کسب‌وکارهای داخلی و صادراتی می‌گردد.

نقاط ضعف اصلی سیستم گمرکی ایران شامل موارد ذیل است که به اجمال ذکر می‌شود:

نداشتن اتوماسیون:سیستم گمرک ایران عمدتاً کاغذی است که باعث کند شدن زسان پردازش و افزایش احتمال خطای می‌شود.
زیرساخت‌های ناکافی: زیرساخت‌های گمرکی در ایران قدیمی است و برای همگامی با حجم فزاینده تجارت، نیازمند نوسازی است.
منابع انسانی محدود:کمبود نیروی متخصص و آموزش دیده در سامانه گمرک ایران وجود دارد که منجر به تاخیر و اشتباه در پردازش محموله‌ها می‌شود.
ضعف نظارت و اجرا: سیستم گمرکی فاقد مکانیزم کافی برای ردیابی و اجرای مقررات گمرکی است که ورود

گروه اقتصادی –غلام‌رضا مرحبا
درباره سیاست بانک مرکزی مبنی بر انحلال بانک‌های تورم‌زا و اینکه تا چه حدی تصمیمات تکلیفی دولت درباره بانک‌ها به تازگی تورم‌زا می‌شوند آنها اثر می‌گذارد، اظهار داشت:
ناترازی بانک‌ها یکی از آفت‌های نظام بانکی و اقتصاد کشورمان است و اتفاقاً همین برداشت‌ها، بی‌انضباطی‌ها و خلق پول بدون پشتوانه‌ای که در گذشته رخ داده، یکی از عوامل اصلی رشد تورم و نرخ عجیب و غریب تورمی است که در کشورمان وجود دارد بنابراین باید با این عامل مبارزه کرد.

وی ادامه داد: اگر بانک‌هایی تخلفاتی در این حوزه داشته باشند باید تحت نظارت و کنترل قرار بگیرند و با متخلفان برخورد شود و هدف از مجازات در جامعه بازرنگی است. اما اینکه چه نوع برخورد و چه نوع مجازاتی انجام شود باید متناسب با سطح تخلف و توسط مراجع ذی‌ربط مانند شورای پول و اعتبار تصمیم‌گیری شود و این در مورد تمام بانک‌های دولتی و خصوصی صادق می‌کند و حتماً این کار باید انجام شود تا هر گونه خروج از حیطه فعالیت مسفید بانکی که باعث می‌شود آثار

اقتصادی

تورمی یا آثار منفی اقتصادی متوجه اقتصاد شود یا ترازنامه بانک‌ها را دچار ناترازی کند، رصد و کنترل شود. از این رو طبیعتاً بانک مرکزی و وزارت اقتصاد باید با این تخلفات برخورد و مقابله کند.

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس تأکید کرد: اما واقعیت این است که دولت‌های مختلف، از هر گروهی و از هر نحلّه فکری چه اصولگرا و چه اصلاح‌طلب در ادوار گوناگون، هر کجا به مشکل و مانعی برخوردند، بانک‌ها را به عنوان فلکی در نظر گرفتند که می‌توانند دست در جیب آنها کنند و پول برداشت کنند.

وی گفت: دست در جیب بانک‌ها کردن در واقع دست در جیب مردم کردن است و برداشت از اموال مردم است که نه از لحاظ قانونی صحیح است و نه علم بانکداری به ما اجازه می‌دهد که این اقدامات را انجام دهیم.
مرحبا بیان اینکه در حال حاضر

بزرگ‌ترین بدهکار نظام بانکی کشور، دولت است، اظهار داشت: دولت حتماً باید به صورت واقعی این بدهی را پرداخت کند و وظایف دولت کافی باید وجود داشته باشد تا جلسوی بی‌انضباطی بانکی گرفته شود.
وی درباره اقدامات دولت مبنی بر استقراض غیر مستقیم از بانک‌ها از طریق دستور به بانک‌ها برای تأمین کسری صندوق‌ها و ... گفت: این اقدام اگر معنی استقراض را هم ندهد اما مانند همان دست کردن در جیب مردم است.

مرحبا افزود: بانک یک صنعت است و الزامات و زنجیره تأمین و توزیع خود را دارد. وقتی از یک تبلیغات و اظهارات را مطرح می‌کنند.

مجلس با بیان اینکه باید اجازه داد صنعت براساس علم و قوانین و قواعد و الزامات که برای آن صنعت طراحی شده و به صورت یک اصل ثابت شده تعریف شده، خود را اداره کند، اظهار داشت: به هر حال در یک اقتصاد دولتی قرار داریم که دولت‌ها در بانک‌های بزرگ به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم سهام‌دار هستند.

بنابراین این بانک‌ها مجبور به اطاعت از دستورات بانک مرکزی یا وزارت اقتصاد هستند و محتمل است که به بانک‌ها فشارهایی وارد شود تا برای رفع برخی از کاستی‌ها از بانک‌ها خواسته شود که این کاستی‌ها را برطرف کنند که شاید برخلاف مسائل نظام و اصول بانکداری باشد.

وی افزود: نمی‌گوییم این تعاملات به معنای استقراض است اما این همکاری‌ها از گذشته وجود دارد

و در حال حاضر هم انجام می‌شود. اما باید به سمتی حرکت کنیم که این اقدامات انجام نشوند و اجازه دهیم صنعت بانکداری سر پا باقی بماند و از طریق ارائه خدماتی که به صنعت خیرخواهانه هم باشد، همان وضعیت کشور به دولت هم کمک کند و دست دولت را بگیرد.

■ **ایمان صمدی نیا**
کارشناس اقتصادی و پژوهشگر حوزه سیاستگذار اقتصادی

اصلاح سیستم گمرکی؛ چالش‌ها و راهکارها

دهد که مواد متنوعه به سرعت شناسایی می‌شوند.

۲- **آموزش و ظرفیت‌سازی**

ماموران گمرکی مستون فقرات هر سیستم گمرکی هستند، به همین دلیل است که باید آموزش‌های کافی و ظرفیت‌سازی برای انجام وظایف خود به درستی، کارآمد و حرفه‌ای اجرا شود. این آموزش می‌تواند شامل رویه‌های گمرکی ضروری، طبقه‌بندی کالاها برای اهداف تعرفه، بررسی اسناد، کنترل‌های بازرسی، فرآیندهای ترخیص و توسعه‌گشرش باشد. مقامات گمرک ایران به آموزش و ظرفیت‌سازی کافی نیاز دارند تا بتوانند مسئولیت‌های خود را به درستی، کارآمد و حرفه‌ای انجام دهند. آموزش و ظرفیت‌سازی کارکنان را به مهارت‌ها، دانش و تکنیک‌های کافی برای شنکف، پیگیری و مقابله با قاچاق و سایر فعالیت‌های غیرقانونی مجهز می‌کند. با ارائه تسهیلات مناسب به ماموران گمرک برای کمک به آنها در انجام وظایف محوله، آنها را برای جلوگیری از نشت درآمد تجهیز می‌کنند و بدین ترتیب درآمد لازم را برای اداره آن در اختیار دولت قرار می‌دهند. دولت همچنین می‌تواند کارها را طمینان بیشتری‌دارند که شناسایی آنها به صورت قانونی تکمیل می‌شود، از انطباق با قوانین تجارت و مشروعیت کلی عملیات کشور اطمینان حاصل می‌شود.

۴- **اجرای پروتکل‌های مدیریت ریسک**

اجرای پروتکل‌های مدیریت ریسک می‌تواند برای گمرک ایران مفید باشد، زیرا

هر مسیر دیگری، توانسته‌اند خودرو را با قیمت کارخانه دریافت کنند. به این ترتیب یک یارانه سیاه در بازار خودرو فعال کرده‌یم که در نهایت به ضرر خودروساز، قطعه‌ساز و مصرف‌کننده نهایی در بازار است.

دبیر انجمن قطعه‌سازان با بیان اینکه با این شیوه، رشد تولید در خودرو رخ نخواهد داد، گفت: تولید وقتی رشد می‌کند که قیمت تمام‌شده یک محصول مشخص بوده و قیمت فروش آن با نرخ بی‌الاتر در نظر گرفته

شود اما ما در خودرو با این پدیده مواجه هستیم که تولیدات جدید با ضرر به فروش می‌رسند و به این ترتیب هر چه تولید بیشتر شود، ضرر هم بیشتر می‌شود. پس باید راهی پیدا کرد تا این روند را متوقف کنیم.

محبی نژاد با بیان اینکه تنها انحصار موجود در خودرو به بازار

شود اما ما در خودرو با این پدیده مواجه هستیم که تولیدات جدید با ضرر به فروش می‌رسند و به این ترتیب هر چه تولید بیشتر شود، ضرر هم بیشتر می‌شود. پس باید راهی پیدا کرد تا این روند را متوقف کنیم.
محبی نژاد با بیان اینکه تنها انحصار موجود در خودرو به بازار

صنایع مرتبط با ساختمان‌سازی از رکود و افزایش تولید و فروش آن‌ها، نیازشان به تسهیلات بانکی و کمک بانک‌ها کاهش می‌یابد و فرصتی ایجاد می‌شود تا منابع بانکی به سایر بخش‌های تولیدی مورد نیاز وارد شود.
برداشتن فشار مسکن از روی دوش مردم با تسهیلات بانکی
با توجه به اینکه ساخت مسکن امری سرمایه‌بر است و در حال حاضر اکثریت افراد جامعه به دلیل مشکلات اقتصادی توان بالایی ندارند، بانک‌ها موظف‌ه دارند منابع لازم را به بخش مسکن تزریق کنند. در سال‌های اخیر قیمت مسکن به میزان قابل توجهی رشد داشته و بخش زیادی از درآمد خانواده‌ها صرف تأمین مسکن و اجاره‌یها شده است. همچنین در برخی دهک‌ها افزایش سهم مسکن در سبد مصرفی خانوار منجر به کاهش سایر اقلام و کاهش رفاه خانوار شده‌است. به گفته بابک نگاهداری، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس، هزینه‌های مسکن در سبد خانوارهای شهری

به شناسایی فعالیت‌ها و کالاهای مشکوک کمک می‌کند و در نتیجه رهگیری هر عامل بد احتمالی مانند فروشندگان مواد مخدر، پولشویی یا گروه‌های تروریستی را برای مأموران گمرک آسان می‌کند. ایران می‌تواند با سایر کشورها برای به اشتراک گذاشتن اطلاعات در مورد روندهای جاری در بازار جهانی، تکنیک‌های قاچاق یا هر فعالیت مرتبط دیگری که می‌تواند از سیستم گمرکی فرار کند، همکاری کند. استفاده از پروتکل‌های مدیریت ریسکی از موثرترین سیاست‌هایی است که می‌توان برای بهبود گمرک ایران اتخاذ کرد. این امر می‌تواند به طور قابل توجهی در شناسایی و نشان دادن فعالیت‌های غیرقانونی، قاچاق کالاها و شرکت‌های خارجی به دست می‌آید بهبود بخشد. با ایجاد شفافیت در سیستم‌های مقررات، موافقت‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های سازمان جهانی گمرک، می‌تواند شفافیت، پاسخگویی و اعتماد خود را که از طریق معاملات تجاری سودمند متقابل با دولت‌ها و شرکت‌های خارجی به دست می‌آید بهبود دهد. با ایجاد شفافیت در سیستم‌های مقررات، موافقت‌نامه‌ها و مقررات گمرکی برای مقامات فاسد‌سخت می‌شود و خطر کشف و مجازات برای متخلفان بیشتر است. این امر به با حداقل رساندن نشت درآمد و ارتقای اعتماد کمک می‌کند، زیرا کسب و کارها اطمینان بیشتری دارند که شناسایی آنها به صورت قانونی تکمیل می‌شود، از انطباق با قوانین تجارت و مشروعیت کلی عملیات کشور اطمینان حاصل می‌شود.

۵- **افزایش آگاهی و مشارکت عمومی**

دبیر انجمن قطعه سازان:

در حال دادن یارانه سیاه به خودرو هستیم

وی به امید قطعه سازان برای

اصلاح امور اشاره کرد و گفت: جدا از آنکه ما باید این سوال را بپرسیم که اگر قطعه سازان دیگر فعالیت نکنند، اساساً کشور چه ظرفیتی برای واردات و تأمین ارز آن دارد، در واقع آنچه که باعث شده ما همچنان به کار خود ادامه بدهیم، امید به آن است که در آینده این

نهایی آن باز نمی‌گردد، تشریح کرد:

این که مواد اولیه به شکل انحصاری تولید می‌شود عملاً فراموش شده است. اگر بنسأ بر قیمت‌گذاری دستوری است، چرا تنها محصول نهایی شامل ارز آن دارد، در واقع آنچه که باعث شده ما همچنان به کار خود ادامه بدهیم، امید به آن است که در آینده این

نمی‌خواهند یا نمی‌توانند؟

کتر از این رقم باشد.

این مسأه از قانونو تکلیف تسهیلات پرداختی در سال‌های بعد را هم مشخص کرد است و می‌گوید حداقل منابع تسهیلاتی این بخش در سال‌های بعد باید مطابق با نرخ تورم سالانه افزایش پیدا کند.

نکرند

بانک مرکزی در سال اول اجرای این قانون سهم نظام بانکی را همان حداقل بیان شده در قانون یعنی ۳۶۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرد، در صورتی که در این مدت تسهیلات پرداخت‌شده در نظام بانکی کشور ۳۶۰ هزار میلیارد تومان بوده است و ۲۰ درصدی از سهم قانون تکلیف کرده، معادل ۷۵۲ هزار میلیارد تومان می‌شود. بنابراین بانک مرکزی با نادیده گرفتن قانون، تهاثیابی از تکلیف قانونی را به بانک‌ها، علاوه بر سهم ابتدایی سال همان میزان هم راغبی ن‌شدند و تقریباً اکثر آن‌ها سهم خود را پرداخت نکردند. آمارها نشان می‌دهد کل تسهیلات طرح نهضت ملی مسکن که با نظام بانکی در

اقتصادی

مجلس با بیان اینکه باید اجازه داد صنعت براساس علم و قوانین و قواعد و الزامات که برای آن صنعت طراحی شده و به صورت یک اصل ثابت شده تعریف شده، خود را اداره کند، اظهار داشت: به هر حال در یک اقتصاد دولتی قرار داریم که دولت‌ها در بانک‌های بزرگ به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم سهام‌دار هستند.

بنابراین این بانک‌ها مجبور به اطاعت از دستورات بانک مرکزی یا وزارت اقتصاد هستند و محتمل است که به بانک‌ها فشارهایی وارد شود تا برای رفع برخی از کاستی‌ها از بانک‌ها خواسته شود که این کاستی‌ها را برطرف کنند که شاید برخلاف مسائل نظام و اصول بانکداری باشد.

وی افزود: نمی‌گوییم این تعاملات به معنای استقراض است اما این همکاری‌ها از گذشته وجود دارد

و در حال حاضر هم انجام می‌شود. اما باید به سمتی حرکت کنیم که این اقدامات انجام نشوند و اجازه دهیم صنعت بانکداری سر پا باقی بماند و از طریق ارائه خدماتی که به صنعت خیرخواهانه هم باشد، همان وضعیت کشور به دولت هم کمک کند و دست دولت را بگیرد.

اوضاع از ظرفیت‌های این بخش استفاده شود.

گروه اقتصادی – دبیر انجمن صنایع همگن قطعه‌سازان می‌گوید که با اصرار به قیمت‌گذاری دستوری و اختلاف قیمتی ایجاد شده میان کارخانه و بازار، در حال دادن یارانه سیاه به خودرو هستیم.

آرش محبی نژاد در نشست خبری اظهار کرد: یکی از اصلی‌ترین مشکلاتی که در سال‌های گذشته صنعت خودرو ایران با آن رو به رو بوده، نامشخص بودن شیوه نهایی فروش خودرو به مصرف‌کننده

کیشی‌نوش

۴۴۴۷۳۴۲۱-۴۴۴۷۳۴۲۲